

Bratia a sestry,

záver príbehu o potope a Nóachovi (resp. Noe) je ďalší text na zozname najťažších textov v knihách Mojžišových. Noe nám bol predstavený ako muž spravodlivý. Je pre nás vzorom v dôvere v Boha a v počúvaní Božieho slova. Mohlo by to vyvolať dojem, že Noe bol dokonalý, ale dnešný text nám tento dojem krásne rozháďe. Je to len jeden príklad toho, že ľudí nemôžeme rozdeliť na dobrých a zlých. Ľudia nie sú iba svätí alebo iba hriešni. Potenciál spáchať hriech je, žiaľ, v každom z nás. V Biblii sa píše aj o ľuďoch, ktorí v Hospodina verili, ale aj o ľuďoch, ktorí v Neho neverili. Písmo sväté ani Božích nasledovníkov neopisuje ako dokonalých. Čítame aj o ich zlyhaniach.

Môžeme si všimnúť zjavnú paralelu medzi dnešným textom a opisom prvého hriechu v rajskej záhrade. Noe je akoby ďalší Adam. Adam mal obrábať zem. Noe vysádza vinicu. Adam bol nahý. Noe je nahý. Už v prípade Adama predstavovalo spoznanie nahoty, spoznanie vlastnej obmedzenosti, bezbrannosti a hriešnosti.

Noe pil víno a opil sa. Zaspal obnažený. Zostal nechránený, nemohúci a bezbranný. V tom období v Kanaáne sa víno využívalo k navodeniu mystického opojenia. Aj dnes mnohí ľudia hľadajú v omamných látkach nové zážitky a únik od tohto sveta. Ono to aj na krátky čas funguje, ale vyslobodenie, ktoré nie je iba dočasné, je možné nájsť jedine v Bohu.

Opojenie vínom alebo nejakou inou látkou prináša iba dočasný únik, a potom prichádza trpké precitnutie. Tak ako aj v živote Nóača. O škodlivosti prehnaného pitia alkoholu čítame v knihe Príslovia: *„Kto vzdychá? Kto má žiaľ? Kto sa vadí? Kto sa ponosuje? Kto má bez príčiny rany? Kto má kalné oči? Tí, čo dlho vysedávajú nad vínom, tí, čo vchádzajú skúsiť miešaný nápoj. Nepozeraj na víno, ako červenie, ako sa perlí v pohári a hladko zbehne. Nakoniec hryzie ako had a štípe ako zmija.“* (Pr 23, 29-32) Noe bol spravodlivý, ale nie dokonalý. Keď človek zlyhá, nemáme hriech prehliadať, ale nemáme ani toho človeka odsúdiť.

Reakcia synov na otcovo zlyhanie bola dvojaká. Chám zbadal otcovu nahotu. Nevieme, o čo presne tam išlo, ale z celého kontextu je jasné, že sa voči otcovi prehrešil. Chám namiesto toho, aby otcovu obnaženosť prikryl, urobil ju verejnou. Išiel za svojimi bratmi a povedal im o tom. Chám videl otca poníženého a pokoreného a možno podľa neho aj nehodného. Jedno z vysvetlení, prečo o tom, čo videl, povedal bratom, je to, že chcel moc Božieho požehnania, ktorá spočinula na Nóachovi, vzťahnuť na seba a na svoje potomstvo. Potom by sa jednalo o zákonnícku spravodlivosť, kde po priestupku prichádza iba odsúdenie. Akoby mu už nedával žiadnu nádej.

Pán Ježiš povedal: *„Keby tvoj brat zhrešil [proti tebe], chod' a pokarhaj ho medzi štyrmi očami.“* (Mt 18, 15) Keď vidíme, že sa niekto previnil, ako prvý krok má nasledovať napomenutie v súkromí. Nemá to byť výraz povýšenosti, ale znak lásky a záujmu. Preto je

aj veľmi dôležité, aby sme napomínali s úprimným záujmom pomôcť tomu, kto sa previnil. Keď niekto zlyhá a my o tom len hovoríme a rozširujeme to medzi ďalších ľudí, potom tomu človeku nepomáhame, ale sami prestupujeme Božiu vôľu. V Liste Jakuba je napísané: „*Bratia, neohovárajte sa navzájom!*“^(4, 11) Chám tomu, kto sa previnil, nepomohol. Povyšoval sa a namiesto milosrdenstva, láskavého napomenutia a pomoci, len ďalej hovoril o tom, ako Noe zlyhal.

Úplne inak zareagovali Šém a Jáfet. Zobrali plášť a otočení k otcovi chrbtom zakryli jeho nahotu. Pomohli mu. Tak ako oni prikryli otcovo zlyhanie, Boh prikryva naše zlyhanie. Obrazne o tom píše prorok Ezechiel. „*Keď som prešiel okolo teba, a videl som, že nadišiel tvoj čas, čas lásky, zastrel som ťa okrajom svojho plášťa, zakryl som tvoju nahotu, prisahal som ti lásku a uzavrel som s tebou zmluvu - znie výrok Hospodina, Pána - a tak si sa stala mojou.*“^(Ez 16, 8) Žalmista napísal: „*Blahoslavený, komu je odpustený priestupok a hriech prikrytý!*“^(Ž 32, 1) Boh by nás mohol odsúdiť a zvrhnúť. Pán Ježiš prišiel na svet kvôli hriešnikom. Každý človek je hriešny. Ježiš zomrel za naše hriechy. Jeho obeť je jedinečným vyjadrením Božej lásky. Boh nás miluje a odpúšťa nám naše hriechy.

Nás Boh vedie k tomu, aby sme sa takto správali voči sebe navzájom. Pán Ježiš povedal: „*...ale ak neodpustíte ľuďom, ani váš Otec neodpustí vám, keď sa previníte.*“^(Mt 6, 15) Nie je možné hovoriť o kresťanskej láske tam, kde nie je vôľa odpúšťať. V 1. liste Petrovom sme napomínaní: „*A nadovšetko, verne sa milujte vospolok, lebo láska prikryva množstvo hriechov.*“^(1Pt 4, 8) Šém a Jáfet otca neodsúdili. Neohovárali ho, ale urobili to najlepšie, čo mohli.

Keď sa Noe zobudil a zistil, čo sa stalo, povedal: „*Požehnaný Hospodin, Boh Šémov,...*“ Šém je hebrejské slovo a v preklade znamená meno. Boh nás pozná po mene. Šém je praotcom tých, ktorí nachádzajú záchranu v Božom mene. Boh povoláva po mene, ako aj čítame v Starom zákone: „*Pre môjho sluhu Jáкова a pre Izraela, môjho vyvolenca, som ťa povolal tvojím menom. Vlúdne som ťa oslovil, hoci si ma nepoznal.*“^(Iz 45, 4) Vierou v Ježišovo meno máme život večný.^(Jn 20, 31) Ďakujeme Bohu, pretože len v Ňom je naša záchrana. Ježiš zomrel za hriech sveta, a preto so svojimi hriechmi prichádzajme k Ježišovi.

Nikoho neodsudzujme, pretože to, čo na druhom odsudzujeme, sa môže stať aj nám. Nežime vo falošnej istote, že nám by sa to nikdy nestalo. Aj Pavol varuje: „*A tak, kto si myslí, že stojí, nech si dáva pozor, aby nepadol.*“^(1 Kor 10, 12) V inom svojom liste Pavol napísal: „*Bratia, ak by niekoho aj pristihli pri nejakom poklesku, vy, duchovní, napravte ho v duchu tichosti - a daj si pozor, aby si aj ty nepadol do pokušenia.*“ Takto mohol postupovať aj Chám, ale neurobil to, čo bolo správne. Napomínajme sa navzájom v pokore, tichosti a láske. Nesúdme, ale odpúšťajme. Budme pre iných dobrým príkladom. Amen

Vyslanie: Mt 18, 21-22

Milosť nášho Pána Ježiša Krista, láska Božia a účasť Ducha Svätého so všetkými vami. Amen.